

La rasa, Andrei Platónov

Martí Sales, *Time Out*

Com es pot transmetre amb tota la seva magnitud i matisos la violència estructural que es va viure a l'URSS els anys 30 del segle XX? Com es pot evidenciar la tensió d'una vida en comú on la utopia socialista es posa en marxa i alhora s'esmicola davant dels nostres nassos? **Andrei Platónov**, grandíós escriptor rus censurat i reprimat, mort prematurament, ho fa violentant el llenguatge, retorçant-lo perquè traspuï aquest defici. El mètode és semblant: una societat sotmesa a una reestructuració radical i transversal i una escriptura minada de nomenclatura política per parlar de les coses més banals i quotidianes.

La trama és senzilla: l'autor ens escriu com uns obrers caven una rasa per aixecar un gran edifici. Són una colla d'activistes, esguerrats, enginyers i desarrapats que intenten adaptar-se com poden a una situació que els sobrepassa: la construcció d'una nova societat. Ideològicament i també espiritualment, els personatges avancen a les palpentes i s'agafen al que troben per sobreviure. La incomprensió, l'absurd i l'angúnia bateguen a cada frase. I tothora defugint el melodrama o el sensacionalisme.

L'operació literària és de primer ordre i el resultat és abassegador: utilitzant constantment l'argot marxista al cos del text, sobretot amb les comparacions i metàfores que parlen d'emocions profundes, entenem millor que amb qualsevol narració de caire naturalista com es vivia i sentia aleshores, el desgavell d'aquell traspàs entre la mort de l'antic ordre i l'adveniment del següent, un compàs d'espera beckettiana. Per exemple: «En moments de dificultat, el camarada Paixkín solia dir: "Què hi farem! En tot cas, la felicitat arribarà d'una manera històrica"» o bé «En Vósxev tenia tan feble el cos sense ideologia que no podia aixecar la destal i es va estirar a la neu».

La lectura de *La rasa* és tota una experiència: és un llibre realment únic, que se't queda clavat a l'espinada, un cop de puny trastornador, d'una intensitat emocional i literària que pocs altres autors han assolit.

Sobre l'ofici

Editar: El 2009, Edicions de 1984 va treure l'esplèndida *Txevegur*, que va començar a fidelitzar platonovians al català. Ara publiquen *La rasa* i, l'any que ve, *Djan*. Quin goig!

Traduir: En **Miquel Cabal** segueix afinant-se com a traductor: bregar-se amb llengua envitricollada i plena de girs de Platónov no és gens senzill i ell cada cop se'n surt millor.